SIST DIN 14090: POVRŠINE ZA GASILCE OB ZGRADBAH

1. Definicije

1.1 Dostopne poti

Dostopne poti so površine v višini terena, ki povezujejo površine v zgradbah in dvorišča z javnimi prometnimi površinami. Te površine so lahko tudi nadkrite (prehodi). Omogočajo dostop do dvorišč z reševalno in gasilsko opremo.

1.2 Dovozne poti za gasilska vozila

Dovozne poti za gasilska vozila so utrjene površine v višini terena, ki so neposredno povezane z javnimi prometnimi površinami. Dovozne poti so lahko tudi nadkrite (prehodi). Omogočajo dostop do postavitvenih in delovnih površin za gasilska vozila, definiranih v tem standardu.

1.3 Postavitvene površine

Postavitvene površine so nepokrite utrjene površine v višini terena, ki so povezane z javnimi prometnimi površinami neposredno ali pa preko dovoznih poti za gasilska vozila.
Namenjene so postavitvi gasilskih vozil, ki so opremljena z dvižno ploščadjo ali z lestvami za reševanje in gašenje.

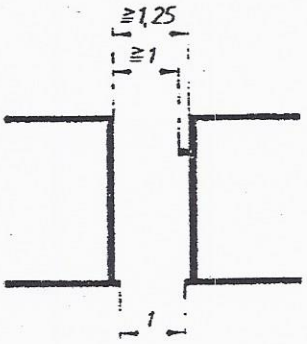
1.4 Delovne površine za gasilska vozila

Delovne površine za gasilska vozila so utrjene površine na zemljišču, ki so povezane z javnimi prometnimi površinami neposredno ali pa preko dovoznih poti za gasilska vozila.
Namenjene so postavitvi gasilskih vozil, razlaganju in pripravi opreme za reševanje in gašenje.
Delovne površine za gasilska vozila so lahko istočasno tudi postavitvene površine.

2. Zahteve

2.1 Dostopne poti

Dostopne poti morajo biti ravne, na nivoju terena in široke najmanj 1,25 m. Prehodi morajo biti visoki najmanj 2 m. Svetla odprtina vrat in drugih zožitev mora biti široka najmanj 1 m[1].

Pri prehodih s svetlo višino ≥ 2 m

Slika 1: dostopna pot

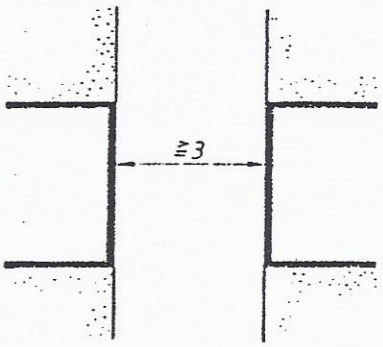
[1] Op. prev.: V Sloveniji veljavni gradbeniški standardi določajo standardizirano velikost svetle odprtine 98 cm x 198 cm.

2.2 Dovozne poti za gasilska vozila

2.2.1 Dovozne poti za gasilska vozila morajo biti utrjene tako, da lahko po njih vozijo gasilska vozila z osno obremenitvijo do 10 t. Gradbene konstrukcije, npr. plošče kletnih etaž, po katerih so speljane dovozne poti za gasilska vozila morajo biti razreda 30 po DIN 1072[2].

2.2.2 Ravni deli dovozne poti za gasilska vozila morajo biti široki najmanj 3 m. Če je ravna dovozna pot ali podvoz za gasilska vozila na dolžini več kot 12 m obojestransko omejen s stenami, oboki ali podobnim, je treba pot razširiti na najmanj 3,5 m.
Podvozi morajo imeti v vsaki točki svetlo višino najmanj 3,5 m. Če je na dovozni poti neposredno pred ali za podvozom naklon ali padec dovozne poti dovoljen v točki 2.2.5, je treba preskusiti, če svetla višina 3,5 m zadostuje.

Pri podvozih s svetlo višino ≥ 3,5 m

Vzdolž obojestransko omejenih dovozov ali podvozov dolžine > 12 m je zahtevana širina ≥ 3,5 m

Slika 2: naravnost speljana dovozna pot

2.2.3 V primeru, ko dovozne poti za gasilska vozila niso speljane naravnost, mora širina ustrezati vrednostim iz tabele 1.

Zunanji premer zavoja (m)	Minimalna širina (m)
21 do 24	5,0
nad 24 do 30	4,5
nad 30 do 40	4,0
nad 40 do 80	3,5
nad 80 do 140	3,2
nad 140	3,0

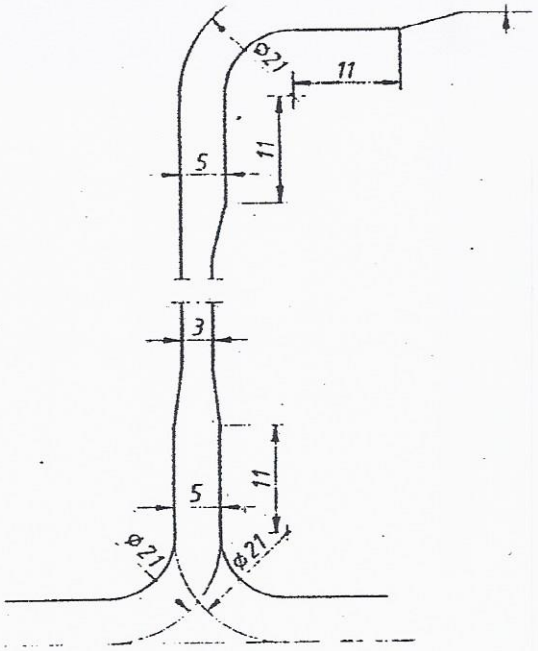
Tabela 1

Širina poti iz tabele 1 se mora začeti najmanj 11 m pred začetkom zavoja[3]. Zunanji premer zavoja ne sme biti manjši od 21 m. Tudi zavoji na javnih prometnih površinah ne smejo imeti premer manjši od 21 m. Priključek dovozne poti na javno prometno površino je potrebno izvesti z zahtevanimi razširitvami poti za obe smeri dovoza.

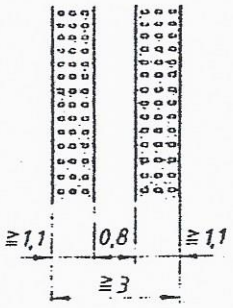
[2] Op. prev.: DIN 1072 je obsežen nemški standard, ki določa obremenitve konstrukcij in jih na podlagi teh uvršča v posamezne razrede. Obremenitve niso definirane le z maso vozila, ampak tudi s potencialnimi obremenitvami v bližnji okolici vozila. Podatek - mostovni razred 30 - predstavlja projektantu točen podatek za potrebni statični izračun konstrukcije. Glej tudi 4. odstavek pojasnil na koncu standarda.

[3] Op. prev.: Zaradi istovetnosti prevoda navajamo dimenzije za zunanje premere zavojev, čeprav je v praksi pogostejša uporaba dimenzij za polmere zavojev (npr. zunanji polmer zavoja).

Slika 3: dovozna pot za gasilska vozila, ki ni speljana naravnost (primer za zunanji premer 21 m)

2.2.4 Naravnost speljane dovozne poti so lahko izvedene kot utrjene kolesnice. Če se za dovozne poti namesto v celoti utrjenih poti izvedejo kolesnice (npr. na zelenicah), morajo biti kolesnice utrjene tako, kot je to predpisano v točki 2.2.1. Razdalja med kolesnicami mora biti široka 0,8 m. Vsaka od kolesnic mora biti široka vsaj 1,1 m. Smiselno velja tudi tretji stavek točke 2.2.2.

Slika 4: naravnost speljana dovozna pot s kolesnicami

2.2.5 Vzdolžni naklon dovoznih poti za gasilska vozila ne sme presegati 10 %.

2.2.6 Stopnice na dovoznih poteh (npr. robniki) ne smejo biti višje od 8 cm. Med seboj morajo biti oddaljene več kot 10 m.

2.2.7 Prehod vzpona ali vodoravnega dela v padec in obratno mora biti speljan v polmeru najmanj 15 m. V tem prehodu ne sme biti stopnic.

2.2.8 Na dovozni poti za gasilska vozila morajo biti opozorilne table z napisom "Dovozna pot za gasilska vozila" po DIN 4066, 2. del[4]. Najmanjša dimenzija opozorilne table je 210 mm x 594 mm. Vidne morajo biti z javnih prometnih površin. Dovozne poti morajo imeti vedno, tudi

[4] Op.prev.: V Sloveniji morajo biti znaki in napisi usklajeni s tistimi iz cestnoprometnih predpisov.

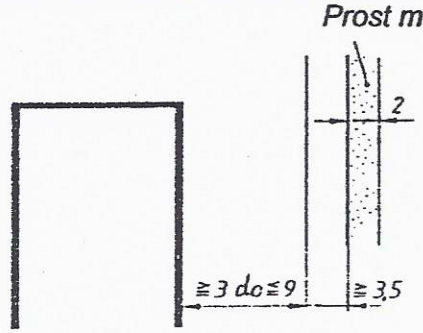
pozimi razpoznavno označene robove (npr. označene z belo obarvanimi 50 cm visokimi količki s črnim zgornjim delom, z grmičjem ali podobnim) in biti uporabne za gasilska vozila ob vsakem času.
Robniki pri dovozu z javne prometne površine morajo imeti posnete robove. Robniki morajo biti posneti v celotnem obsegu razširitve priključka dovozne poti na javno prometno površino.

2.2.9 Zapornice ali zaporni količki na dovoznih poteh se morajo odpreti s ključem za nadzemne hidrante po DIN 3223 (obešenke so dovoljene le v primeru, da premer zatiča ne presega 5 mm).

2.3 Postavitvene površine

2.3.1 Postavitvene površine je treba okrog objekta razporediti tako, da je mogoče z gasilsko lestvijo doseči okna, skozi katera bo potekalo reševanje.

2.3.2 Rob postavitvene površine na strani proti objektu mora biti od zunanje stene objekta, ki jo želimo doseči z lestvijo, oddaljen najmanj 3 m in največ 9 m. Širina utrjene postavitvene površine mora omogočiti postavitev gasilske lestve (po DIN 14701, 1. del)[5]; široka mora biti najmanj 3,5 m. Vzdolž postavitvene površine mora biti ob stran od objekta obrnjenemu robu postavitvene površine urejen 2 m širok pas proste površine brez trdnih ovir.
Če je postavitvena površina širša od 3,5 m, je lahko širina prostega manevrirnega pasu ožja za polovico razširitve postavitvene površine.

Slika 5: postavitvena površina

2.3.3 Postavitvene površine morajo biti utrjene tako, da prenesejo pritisk najmanj 80 N/cm^2. Če so postavitvene površine predvidene na gradbenih konstrukcijah, npr. na plošči kletne etaže, morajo biti te konstrukcije razreda 30 po DIN 1072.

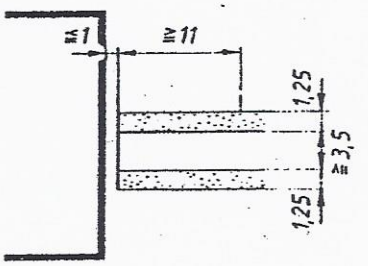
2.3.4 Če je postavitvena površina urejena tako, da je smer vožnje vzporedna z zunanjo steno objekta, mora biti podaljšana za najmanj 8 m od osi zadnjega okna, do katerega želimo pristopiti z lestvijo.

Slika 6: zadnje mesto za postavitev gasilske lestve

[5] Op.prev.: Glej 2. in 3. odstavek v pojasnilih na koncu standarda.

2.3.5 Če je postavitvena površina urejena tako, da je smer vožnje pravokotna na zunanjo steno objekta, se mora zaključiti največ 1 m od zunanje stene objekta, do katere želimo pristopiti z lestvijo. V tem primeru mora biti na vsaki strani postavitvene površine urejen 1,25 m širok in najmanj 11 m dolg prosti pas.

Slika 7: odmik od zadnjega mesta za postavitev gasilske lestve

2.3.6 Območje med postavitveno površino in zunanjo steno objekta, do katere želimo pristopiti z lestvijo, mora biti prost (brez objektov, dreves ali podobnega), tako, da se zagotovi prosto manevrirno območje za gasilske lestve.

2.3.7 Postavitvene površine za gasilske lestve ali druga gasilska vozila morajo biti praviloma vodoravne; v katerokoli smer smejo biti nagnjene največ za 5 %.

2.3.8 Postavitvene površine za gasilske lestve ali druga gasilska vozila morajo biti označene z napisom "Površine za gasilska vozila" na opozorilnih tablah, kot je to določeno v 1. stavku točke 2.2.8.

2.4 Delovne površine za gasilska vozila

2.4.1 Delovne površine za gasilska vozila morajo biti razporejene tako, da so zunaj območja odpadajočih delov objekta, hkrati pa blizu evakuacijskih poti, naprav za gašenje in vodnih virov.

2.4.2 Delovne površine za gasilska vozila morajo biti načrtovane tako, da je za vsako vozilo, predvidenem v načrtu gašenja za objekt, na razpolago površina, ki meri najmanj 7 m x 12 m.

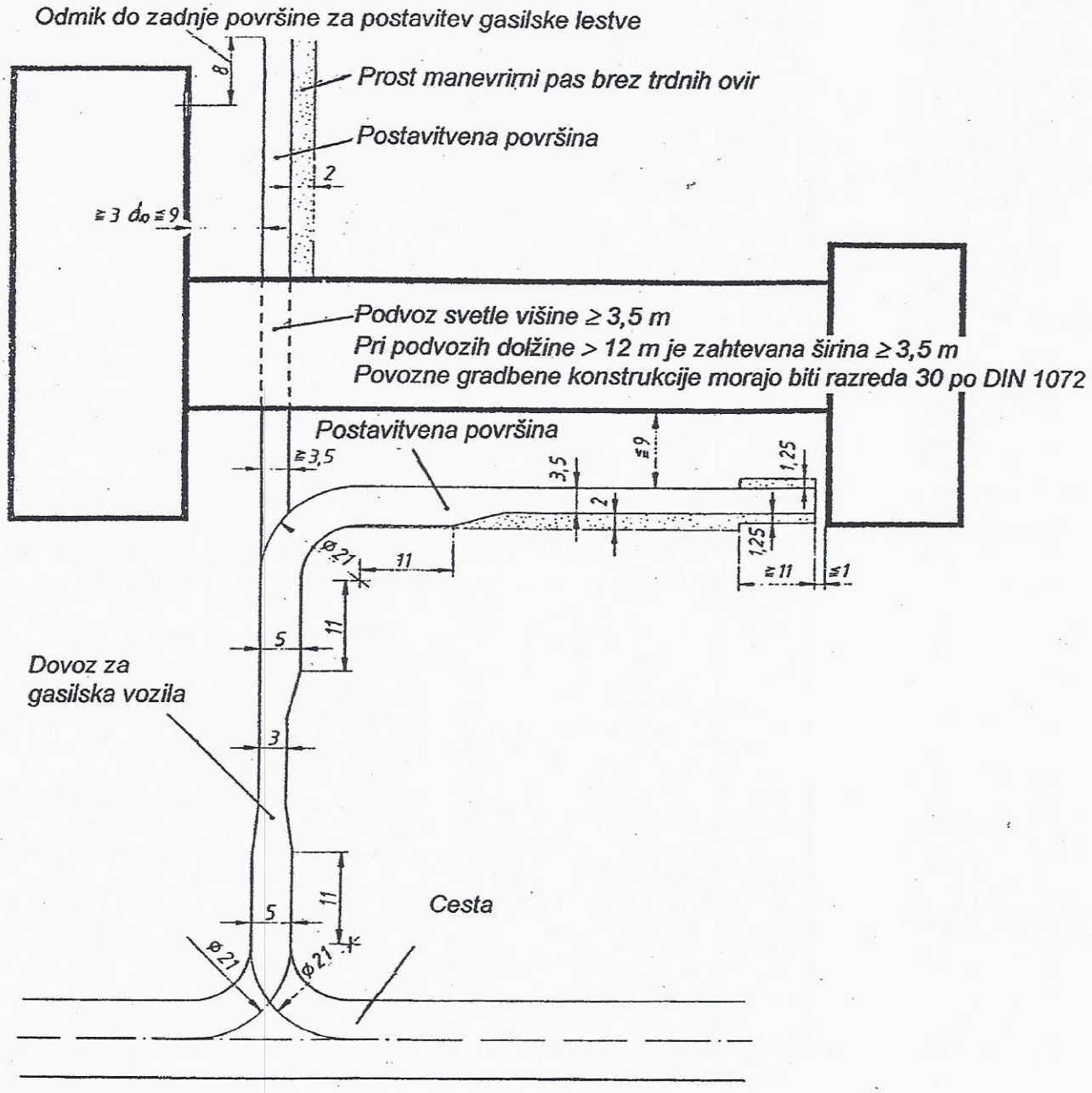
2.4.3 Utrditev delovnih površin za gasilska vozila mora biti urejena tako, kot je zapisano pod točko 2.2.1.

2.4.4 Delovne površine za gasilska vozila morajo biti zanesljivo dostopne in odvodnjavane.

2.4.5 Delovne površine za gasilska vozila morajo biti povezane z javnimi prometnimi površinami z najmanj dveh strani (slepe ulice niso dovoljene!).

2.4.6 Če so delovne površine za gasilska vozila istočasno tudi postavitvene površine, morajo biti urejene po zahtevah iz poglavja 2.3.

2.4.7 Delovne površine za gasilska vozila morajo biti označene z napisom "Površine za gasilska vozila" na opozorilnih tablah, kot je to določeno v 1. stavku točke 2.2.8.

Slika 8: primer ureditve površin za dostop gasilcev na zemljišče

Pojasnila

Standard pojmovno in dimenzijsko določa z gradbenim redom[6] zahtevane površine na zemljišču ob zgradbah, ki so potrebne za reševanje ljudi in izvedbo učinkovitega gašenja.

Ob tem pri dovozih ne morejo biti splošno upoštevana posamezna dvigalna reševalna vozila z večimi dimenzijami, sicer bi sledile take nesorazmerne dimenzije za prevladujoče število občin, ki uporabljajo samo normirana dvigalna reševalna vozila. Drugačne zahteve je treba krajevno prilagoditi in utemeljiti.

[6] Op. prev.: Pojasnilo se nanaša na nemški gradbeni red.

Podobni premisleki lahko veljajo tudi za dostopne poti pri uporabi tridelne iztegljive lestve po DIN 14715, 1. del.

Mostovni razred 30 se zdi visoka zahteva, vendar naslednji mostovni razred po DIN 1072 ne dopušča skupne mase najtežjih normiranih gasilskih vozil.

V točki 2.2.8 zahtevani posneti robovi robnikov naj preprečijo nedovoljeno parkiranje (glej 12. čl. Cestnoprometnega reda). Če ni robnikov, je treba možnost dovoza ohraniti prosto na druge načine po prometnih predpisih[7].

Dovoz z javnih prometnih površin bo moral praviloma prečkati robnike, parkirišča, zelenice, pešpoti in ograje zemljišča. V posameznih primerih jih je treba oblikovati ustrezno zahtevam iz točk 2.2.1 do 2.2.7. To smiselno velja tudi za poglavje 2.4.

[7] Op. prev.: Pojasnilo se nanaša na nemške cestnoprometne predpise.